

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci spôsobilosti na právne úkony **M. M.**, narodeného X., bývajúceho v S., zastúpeného opatrovníčkou M. L., pracovníčkou Okresného súdu Piešťany, na návrh matky **A. M.**, bývajúcej v P. za účasti otca **Ing. V. M.**, bývajúceho v D., zastúpeného JUDr. Z. V., advokátkou v B. a prokurátora Okresnej prokuratúry Piešťany, **o pozbavenie spôsobilosti na právne úkony**, vedenej na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 3 Ps 7/2008, na dovolanie otca Ing. V. M., proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 31. januára 2011 sp. zn. 10 CoP 59/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Účastníkom konania náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Piešťany rozsudkom z 9. februára 2010 č. k. 3 Ps 7/2008-156 1/ pozbavil spôsobilosti na právne úkony M. M. (ďalej len „pozbaveného“), 2/ ustanovil mu opatrovníka v osobe jeho matky A. M., ktorá bude spravovať aj jeho majetok, 3/ upustil od doručenia tohto rozhodnutia pozbavenému, 4/ žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania, 5/ o trovách štátu uviedol, že o nich rozhodne samostatným uznesením. Rozhodnutie o pozbavení spôsobilosti menovaného odôvodnil poukazom na záver znaleckého posudku a výsluch znalkyne, z ktorých zistil, že sa jedná o osobu trpiacu mentálnou retardáciou ťažkého stupňa, ktorá nie je prechodného charakteru, čím je vylúčená možnosť pozbaveného samostatne obstarávať si svoje záležitosti, potreby a vnímať svoje konanie (§ 10 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Rozhodnutie o ustanovení opatrovníčky na zastupovanie pozbaveného a rozsahu jej oprávnení odôvodnil ustanovením § 28 Občianskeho zákonníka

v spojení s ustanoveniami § 180 ods. 1, 3, 4, § 189a, §192 a § 193 O.s.p. Vychádzal pritom z výpovedí svedka V. H., z výpovedí matky a otca pozbaveného a tiež zo správ zariadenia (., v ktorom je pozbavený umiestnený od rozvodu rodičov. V tom čase mu matka poskytovala náležitú starostlivosť, bola s ním v pravidelnom kontakte (osobnom i telefonickom), zabezpečovala ho materiálne. Súd do konania pribral aj otca pozbaveného Ing. V. M., ako vedľajšieho účastníka, pretože prejavil záujem ako opatrovník zabezpečiť synovi potrebné záležitosti. Súd ustanovil za opatrovníka pozbavenému matku, ktorá (podľa jeho názoru) má lepšie predpoklady pre výkon tejto činnosti ako otec, čo vysvetlil rozsahom jej dovtedajšej starostlivosti. Za nepreukázané považoval tvrdenia otca, ktorý namietal nedostatky v starostlivosti poskytovanej matkou. Rozhodnutie o trovách účastníkov konania odôvodnil ustanovením § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. a rozhodnutie o náhrade trov konania štátu vyhradil na samostatné uznesenie.

Na odvolanie otca (proti výroku o ustanovení opatrovníka pozbavenému) Krajský súd v Trnave rozsudkom z 31. januára 2011 sp. zn. 10 CoP 59/2010 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti, pretože rozhodnutie o ustanovení opatrovníka pozbavenému považoval za vecne správne (§ 219 ods. 2 O.s.p.) a odvolacie námietky nepovažoval za spôsobilé túto správnosť spochybníť, čo podrobne a vo vzťahu ku každej námietke samostatne vysvetlil v odôvodnení rozhodnutia. Ustanovenie matky za opatrovníčku pozbavenému považoval za správne, zodpovedajúce záverom vyplývajúcim z vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa, pokiaľ ide o posúdenie vhodnejších podmienok pre výkon funkcie opatrovníka u oboch rodičov. Odvolací súd považoval odvolateľa za účastníka konania, pretože pre uvedenú časť konania súd rozhodoval aj o právach a povinnostiach otca uchádzajúceho sa o „získanie opatrovníctva“. O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval (§ 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p.).

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu (ako celku) podal otec dovolanie. Navrhol, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvého stupňa a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie z dôvodu, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že: 1/ nekonal s ním ako s účastníkom konania (nepribral ho do konania podľa § 94 O.s.p.) a neumožnil mu riadne uplatňovať procesné práva, 2/ súdy vo veci rozhodli arbitrárne a svojvoľne, pretože nevykonali zákonným spôsobom dokazovanie ani dokazovanie navrhnuté otcom a tento svoj postup neodôvodnili (§ 157 ods. 2 O.s.p.), 3/ súd sa náležite nevysporiadal s návrhom, aby

za opatrovníka pozbavenému bol ustanovený otec, u ktorého sú lepšie predpoklady pre výkon funkcie ako u matky, ktorá pracuje v zahraničí, je časovo vyťažená, a preto nie je schopná pozbavenému zaobstarávať potrebné veci, 4/ nebolo riadne vykonané dokazovanie vo vzťahu k možnosti ustanovenia otca za opatrovníka pozbavenému, 5/ nevykonal ním navrhnutý dôkaz výsluchom jeho súčasnej manželky na preukázanie vzťahu medzi otcom a pozbaveným, pričom nevykonanie dôkazu riadne nezdôvodnil, 6/ odvolací súd potvrdil rozsudok i keď ho mal zrušiť v dôsledku zistenia o odopretí účasti konania otcovi, 7/ odvolací súd sa riadne nevysporiadal s odvolacími námietkami, najmä pokiaľ ide o zistenie schopností a možností matky vykonávať funkciu opatrovníčky, 8/ súd dospel k nesprávnemu zisteniu, že matka sa riadne starala o pozbaveného a materiálne ho zabezpečovala.

Navrhovateľka a prokurátor Okresnej prokuratúry Piešťany sa k dovolaniu písomne nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátkou (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno týmto opravným prostriedkom napadnúť (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Súd v danom prípade rozhodol o pozbavení spôsobilosti na právne úkony a v zmysle § 189a ods. 1 O.s.p. pozbavenej osobe ustanovil opatrovníka podľa § 192 O.s.p. V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý (len) výrok rozsudku odvolacieho súdu o ustanovení opatrovníka. V zmysle § 152 ods. 1 O.s.p. rozsudkom rozhoduje súd o veci samej. Zákon ustanovuje, kedy súd rozhoduje vo veci uznesením. O ustanovení opatrovníka v zmysle § 192 O.s.p. súd rozhoduje uznesením. Rozhodnutie o ustanovení opatrovníka pozbavenému si zachováva charakter uznesenia (§ 192 ods. 2 O.s.p.) i keď je obsiahnutý v rozsudku a preto prípustnosť dovolania voči nemu je potrebné posudzovať podľa § 239 O.s.p.

Dovolanie proti uzneseniu je procesne prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností [§ 109 ods. 1 písm. c/] na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti

rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (§ 239 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 O.s.p.). Ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením (§ 239 ods. 3 O.s.p.).

Dovolaťom napadnutá časť rozsudku (ktorá má povahu uznesenia), nemá znaky žiadneho z uznesení, proti ktorému je dovolanie podľa vyššie citovaného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku prípustné. Dovolanie preto v zmysle ustanovenia § 239 ods. 1, ods. 2 O.s.p. nie je prípustné.

K systému dovolacích dôvodov treba dodať, že existencia procesnej vady konania v zmysle § 237 O.s.p., na ktorú poukazuje ustanovenie § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p., zakladá nielen prípustnosť dovolania, ale aj jeho opodstatnenosť. V prípade tzv. inej procesnej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) možno rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť dovolaciemu prieskumu, len ak nejde o prípady, kedy zákon prípustnosť dovolania výslovne vylučuje (v prípadoch uvedených v § 239 ods. 3 O.s.p.) a súčasne ak je dovolanie procesne prípustné (v prípadoch uvedených v § 239 ods. 1 a ods. 2 O.s.p.).

Vzhľadom na § 242 ods. 1 O.s.p. dovolací súd skúmal, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa

už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. neboli v dovolaní namietané a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti, ktorých sa mali dopustiť súdy oboch nižších stupňov, sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., t. j. či postupom súdu nebola dovolateľovi odňatá možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva.

1. Dovolateľ v podanom dovolaní predovšetkým namietal, že súd s ním nekonal ako s účastníkom konania (nepribral ho do konania podľa § 94 O.s.p.) a neumožnil mu riadne uplatňovať procesné práva; súdy vo veci rozhodli arbitrárne a svojvoľne, pretože nevykonali zákonným spôsobom dokazovanie ani dokazovanie navrhnuté otcom a tento svoj postup neodôvodnili (§ 157 ods. 2 O.s.p.); súd sa náležite nevysporiadal s návrhom, aby za opatrovníka pozbavenému bol ustanovený otec, u ktorého sú lepšie predpoklady pre výkon funkcie ako u matky, ktorá pracuje v zahraničí, je časovo vyťažená, a preto nie je schopná pozbavenému zaobstarávať potrebné veci. V tomto smere nebolo riadne vykonané dokazovanie vo vzťahu k možnosti ustanovenia otca za opatrovníka pozbavenému; nevykonal ním navrhnutý dôkaz výsluchom jeho manželky na preukázanie súčasného vzťahu medzi otcom a pozbaveným a jeho nevykonanie riadne nezdôvodnil; odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, hoci ho mal zrušiť v dôsledku zistenia, že otcovi bolo odopreté byť účastníkom konania; odvolací súd sa riadne nevysporiadal s odvolacími námietkami, najmä pokiaľ ide o zistenie schopností a možností matky vykonávať funkciu opatrovníčky; súd dospel k nesprávnemu zisteniu, že matka sa riadne starala o pozbaveného a materiálne ho zabezpečovala.

Obsah spisu nedáva podklad pre záver, že by otcovi osoby pozbavenej spôsobilosti na právne úkony boli postupom súdu odopreté procesné práva prislúchajúce účastníkovi konania. Dovolateľ namietané porušenie práv formálne odvodzuje od toho, že s ním súd konal ako s vedľajším účastníkom. Pritom ale opomína, že zákon vedľajšiemu účastníkovi priznáva rovnaké práva ako účastníkovi, na strane ktorého vedľajší účastník vystupuje (§ 93 ods. 4 veta prvá O.s.p.). Pokiaľ ide o vymedzenie toho, v čom konkrétne dovolateľ vidí porušenie svojich procesných práv súdom, to dovolateľ v dovolaní neuvádza. Zo spisu však vyplýva, že dovolateľ zastúpený v konaní právnou zástupkyňou (advokátkou) bol na súdne pojednávaní predvolávaný riadne a včas, aktívne sa ich zúčastňoval, bol v konaní súdom vypočutý (č. l. 43 – 44 spisu), vyjadroval sa k vykonaným dôkazom (výsluchom navrhovateľky, opatrovníčky, k výsluchu znalkyne – č. l. 42 až 46 spisu a svedka H. č. l. 150 spisu a listinným dôkazom), kládol vyslúchaným otázky, navrhoval vykonať dokazovanie (napr. č. l. 52 – 54 spisu), mal právo zhrnúť svoje návrhy, vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci v zmysle § 118 ods. 4 O.s.p. (vid' č. l. 152 spisu). Možno preto vyvodit', že obsah spisu nenasvedčuje tvrdeniu dovolateľa o porušení jeho procesných práv súdom. Keďže nedošlo k vade konania, na ktorú dopadá ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p., námietka dovolateľa z tohto hľadiska nie je dôvodná.

K dovolateľom tvrdenej vade malo dôjsť dokazovaním, ktoré (podľa jeho názoru) bolo vykonané v rozpore so zákonom, keď súd nezdôvodnil nevykonanie dokazovania, ktoré navrhol. V tejto súvislosti treba uviesť, že pod dokazovaním treba rozumieť tú časť občianskeho súdneho konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci.

Právomoc (súdu) konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu, a nie účastníkov konania. Nevykonanie určitého dôkazu môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení (vedúcu prípadne k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), nie však procesnú vadu v zmysle § 237 O.s.p. (vid' R 37/1993). Zo samej skutočnosti, že súd v priebehu konania nevykonával

všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, nemožno vyvodit' prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. (vid' R 125/1999).

Pokiaľ súd prvého stupňa zamietol návrh dovolateľa na vykonanie dokazovania výsluchom jeho manželky s tým, že dovolateľom navrhnutý dôkazný prostriedok nebol spôsobilý preukázať rozhodné skutočnosti, ktoré už boli preukázané inými dôkaznými prostriedkami (vid' strana 7 ods. 1 rozsudku súdu prvého stupňa), nemožno toto jeho zdôvodnenie považovať za neodôvodnené a tým považovať vydané rozhodnutie o ustanovení opatrovníka za arbitrárne, či svojvoľné, pokiaľ toto vychádza z konkrétnych dôkazov (najmä z výsluchu svedka V. H., ako vychovávateľa v D., kde bol umiestnený M. M., výsluchmi účastníkov konania, tiež listinnými dôkazmi najmä písomnými správami D.), ktoré súd vyhodnotil tak, že navrhovateľka poskytuje dostatočnú záruku pre výkon funkcie opatrovníka. Pritom je potrebné zdôrazniť, že súd k takémuto záveru dospel potom, čo komplexne zhodnotil i to, ako sa o syna M. staral do roku 2008 i po tomto roku jeho otec.

Súdna prax je pri posudzovaní prípustnosti dovolania jednotná v názore, že nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov nezakladá vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Pokiaľ dovolateľ súdom vytýka tiež to, že nesprávne vyhodnotili vykonané dôkazy, a preto nesprávne rozhodli o osobe opatrovníka treba uviesť, že účastník konania sa v dovolacom konaní nemôže úspešne domáhať revízie skutkových zistení súdov nižších stupňov a výsledkov nimi vykonaného dokazovania. Skutkové zistenia súdov nižších stupňov nemôže dovolací súd revidovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy. Vzhľadom na prieskumnú povahu dovolacieho konania dovolací súd – na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu – dokazovanie nevykonáva (vid' § 243a ods. 2 veta druhá O.s.p.).

Súd neodníme účastníkovi možnosť pred ním konať, pokiaľ nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov. Rozhodnutie súdu, ktorého podkladom sú dôkazy nesprávne vyhodnotené, môže byť prípadne z tohto dôvodu vecne nesprávne, avšak táto skutočnosť sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p.

Keďže nesúhlas dovolateľa s tým, ako súdy vyhodnotili vykonané dôkazy nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (porovnaj R 42/1993), nemožno predmetnú námietku dovolateľa považovať za opodstatnenú.

2. Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že tento sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa, pokiaľ ide o ustanovenie opatrovníka a preto sa mohol v jeho odôvodnení obmedziť na skonštatovanie správnosti týchto dôvodov tak, ako mu to umožňuje § 219 ods. 2 O.s.p. Na doplnenie zdôraznil, že otec nedokázal spochybniť doterajší výkon rodičovských práv a povinností k synovi M. jeho matkou, zvereného do jej výchovy na čas po rozvode (vec Okresného súdu Trnava sp. zn. 14 C 39/94). Odvolací súd nespochybnil závery o charaktere doterajšej starostlivosti zo strany matky ani závery o záujme oboch rodičov o syna tak, ako tieto vyplývajú zo správ D. sv. Jozefa zo 4. augusta 2009 a z 29. decembra 2009 a výsluchu svedka V. H.. Za nedôvodnú považoval aj výčitku o nevybavení invalidného dôchodku pozbavenému a aj námietku o nevysvetlení s nakladaním so sumou 300 000 Sk (ktorú matke poskytol dovolateľ, ako kompenzáciu za ustúpenie od požiadavky na zabezpečenie náhradného bytu) a zhodne so súdom prvého stupňa považoval za nadbytočné a v rozpore so zásadou hospodárnosti vykonanie dôkazu výsluchom terajšej manželky dovolateľa. Nepovažoval tiež za podstatné (pri výkone funkcie opatrovníka) to, že matka je zamestnaná v zahraničí, teda mimo miesta svojho obvyklého pobytu.

Dovolací súd v súlade s judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky dospel k záveru, že odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Zákonodarcom upravenú fakultatívnu možnosť odvolacieho súdu obmedziť sa v odôvodnení potvrdzujúceho rozhodnutia len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.) je vždy potrebné v záujme ústavne konformného výkladu (čl. 152 ods. 4 Ústavy) aplikovať aj vo svetle judikatúry ústavného súdu a ESLP zaoberajúcej sa právom účastníka súdneho konania na riadne odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu. Z uvedeného vyplýva, že je úlohou dovolacieho súdu podľa špecifických okolností konkrétneho prípadu posúdiť, či absencia odôvodnenia tak, ako na ňu poukazyval dovolateľ dosahuje takú intenzitu, že ňou bolo zasiahnuté do jeho základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“) a v čl. 36 ods. 1 Listiny základných

práv a slobôd (ďalej len „Listina“) a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“).

Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa táto ochrana dostane v zákonom predpokladanej kvalite, pričom výklad a používanie ustanovení príslušných právnych predpisov musí v celom rozsahu rešpektovať základné právo účastníkov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods.1 Ústavy. Článok 6 ods. 1 Dohovoru tiež zaväzuje súdy odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno ho chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 Dohovoru, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra súdu teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť v kontexte okolností každej veci (I. ÚS 56/01).

Odôvodnenie rozhodnutia súdu (prvostupňového i odvolacieho) v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. stručne a jasne objasňujú skutkový a právny základ prejednáwanej veci – zrozumiteľným a vysvetliteľným spôsobom uvádzajú úvahy a závery, pre ktoré bol pozbavenému ustanovený opatrovník v osobe jeho matky. Za týchto okolností nie je dôvod pochybovať o naplnení základného práva účastníka na súdnu ochranu a spravodlivý proces.

Pokiaľ sa dovolateľ nestotožnil s dôvodmi, pre ktoré súdy nevyhoveli jeho žiadosti o ustanovenie opatrovníka pozbavenému, treba uviesť, že právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky neznamena právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. jeho právnymi názormi. Z opačného pohľadu možno povedať, že neúspech v súdnom konaní nie je možné považovať za porušenie základného práva. Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony (I. ÚS 50/04).

V prejednávacom prípade procesná prípustnosť dovolania nie je založená v zmysle § 239 ods. 1 a ods. 2 O.s.p., preto dovolaciemu súdu nie je daná právna možnosť podrobiť napadnuté rozhodnutie dovolaciemu prieskumu z hľadiska dôvodov uvedených v ustanovení § 241 ods. 2 písm. b/ a písm. c/ O.s.p.

Z dôvodov uvedených vyššie dospel dovolací súd k záveru, že v konaní na súdoch nižšieho stupňa nebola dovolateľovi odňatá možnosť konať pred súdom a že prípustnosť jeho dovolania nemožno vyvodiť z § 239 ods. 1 a ods. 2 O.s.p., ani § 237 O.s.p. Najvyšší súd vzhľadom na to jeho dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako procesne neprípustné.

Pri rozhodovaní o trovách dovolacieho konania dovolací súd zohľadnil, že ide o konanie, ktoré možno začať i bez návrhu, a preto rozhodol, že účastníkom konania ich náhradu nepriznáva (§ 243 b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. februára 2013

JUDr. Daniela Švecová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Viera Čulenová